

HM Government

Prihodnji odnosi med Združenim kraljestvom in Evropsko unijo

Povzetek

Združeno kraljestvo bo **29. marca 2019 izstopilo iz Evropske unije** in tako v svetu začrtalo novo pot.

Vlada bo **izpolnila svoje obveznosti glede na rezultat referendumoma iz leta 2016**, ki je bil največji demokratični proces v zgodovini te države. Hkrati pa bo dosegla ključni mejnik pri izpolnjevanju svojega poslanstva izgradnje države, ki zadovoljuje potrebe vsakogar. Države, ki je močnejša, bolj poštena, bolj povezana in bolj usmerjena navzven.

Natančna vizija

Da bi izpolnila to poslanstvo, vlada pripravlja natančen predlog za **načelen in praktičen izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije**.

Ta predlog **temelji na viziji, ki jo je predsednica vlade zastavila v dvorcu Lancaster, v Firencah, v rezidenci Mansion House in v Münchnu**, ter tako odgovarja na vprašanja, ki jih je v tistem času postavljala Evropska unija. Pojasnjuje, na kakšen način naj bi delovali odnosi, kakšne koristi bodo predstavljali za obe strani in na kakšen način bodo spoštovali tako neodvisnost Združenega kraljestva kot tudi avtonomijo Evropske unije.

V osnovi je to paket, ki zastavlja **ново in pravično porazdelitev** pravic in obveznosti.

Vlada upa, da bo **okrepil prizadevanja v pogajanjih** Združenega kraljestva in Evropske unije na skupni poti pri usklajevanju in razvoju okvira za prihodnje odnose jeseni letos.

Načelen izstop Združenega kraljestva iz EU

Izraz načelen izstop Združenega kraljestva iz EU pomeni **spoštovati rezultat referendumoma** in odločitev prebivalstva Združenega kraljestva o ponovnem prevzemu nadzora nad svojimi zakoni, mejami in denarjem, hkrati pa to izvesti na način, ki podpira širše vladne cilje na petih ključnih področjih življenja prebivalcev Združenega kraljestva.

Za **področje gospodarstva** pomeni razvoj širših in tesnejših gospodarskih odnosov z Evropsko unijo, ki poudarjajo bodočo blaginjo v skladu s sodobno industrijsko strategijo Združenega kraljestva in zmanjšujejo motnje v trgovanju med Združenim kraljestvom in Evropsko unijo, varujejo delovna mesta in vire zaslužka, hkrati pa v kar največji meri izrabljajo priložnosti za trgovanje po celem svetu.

Za **področje lokalnih skupnosti** pomeni naslavljanje z referendumom izraženih skrbi: prekinitev prostega gibanja in uveljavitev novega sistema za priseljevanje, vpeljava novih neodvisnih programov za podporo kmetijskim in ribolovnim skupnostim, uporaba sklada za skupno blaginjo za zagon novega vala oživitve krajev in mest Združenega kraljestva ter varovanje svojih prebivalcev.

Za **zvezo Velike Britanije in Irske** pomeni izpolnjevanje dogovorov s Severno Irsko, in sicer z varovanjem mirovnega procesa in s preprečitvijo ponovne vzpostavitve strogega mejnega nadzora, varovanjem ustavne in gospodarske integritete Združenega kraljestva ter prenosom ustreznih moči v Edinburg, Cardiff in Belfast, krati pa zagotoviti, da za samostojna ozemlja pod suverenostjo Združenega kraljestva, Gibraltar in druga čezmorska ozemlja dogovor ne bo uvajal sprememb glede njihovega dolgotrajnega odnosa z Združenim kraljestvom.

Za **demokracijo** pomeni izstop iz institucij Evropske unije ter ponovno vzpostavitev neodvisnosti Združenega kraljestva, s čimer bodo zakone sprejemali tisti, ki jih bo izvolilo ljudstvo, na katere se nanašajo ti zakoni, ter jih izvajajo sodišča Združenega kraljestva, z jasno odgovornostjo ljudstvu Združenega kraljestva.

Za **položaj Združenega kraljestva v svetu** pomeni nadaljevanje zavzetosti k inovacijam in razvoju novih idej, izvajanje popolnoma neodvisne zunanje politike, v sodelovanju z Evropsko unijo spodbujanje in varovanje evropskih vrednot demokracije, odprtosti in svoboščine.

Novi odnosi

Na podlagi teh načel je vlada odločena vzpostaviti **nove odnose, ki bodo ustrezni tako za Združeno kraljestvo kot za Evropsko unijo**. Ti odnosi pomenijo izstop Združenega kraljestva z enotnega trga in carinske unije z namenom odkrivanja novih priložnosti in izgradnje nove vloge v svetu, skupaj z varovanjem delovnih mest, podpiranjem rasti in ohranitvijo sodelovanja na področju varnosti.

Vlada je prepričana, da morajo ti novi odnosi imeti širšo obseg od katerega koli drugega odnosa, ki ga ima Evropska unija s kakšno tretjo državo. **Odražati** morajo **edinstveno začetno točko ter dolgo zgodovino in tesne vezi med Združenim kraljestvom in Evropsko unijo**. Poleg tega morajo omogočiti dejanske in trajne koristi za obe strani, podpirati skupno blaginjo in varnost; in ravno zato vlada predlaga, da se odnosi zgradijo na podlagi gospodarskega in varnostnega partnerstva.

Pri vzpostavljanju prihodnjih odnosov morata sodelovati tako Združeno kraljestvo kot tudi Evropska unija, z **odgovornim pristopom k reševanju vprašanja glede strogega mejnega nadzora med Severno Irsko in Irsko**, na način, ki spoštuje ustavno in gospodarsko integriteto Združenega kraljestva ter avtonomnost Evropske unije.

Gospodarsko partnerstvo

Združeno kraljestvo in Evropska unija se morata pri snovanju novih trgovinskih odnosov osredotočiti na zagotavljanje neprekinjenega in **nemotenelega dostopa do vzajemnih trgov za trgovanje z blagom**.

Za doseg tega cilja vlada predlaga ustanovitev **prostega trgovinskega območja za trgovanje z blagom**.

Prosto trgovinsko območje bi **varovalo edinstvene integrirane oskrbovalne verige**

in postopke, ki so se v zadnjih 40 letih razvili na celotnem področju Združenega kraljestva in Evropske unije, od katerih je odvisnih veliko delovnih mest in ki predstavljajo vir zaslužka za veliko ljudi, hkrati pa bi podjetjem na obeh straneh omogočalo nadaljnje poslovanje prek že vzpostavljenih vrednostnih in oskrbovalnih verig. S tovrstnim območjem bi se izognili carinam in nadzornim pregledom na mejah, poslovanje pa ne bi bilo podvrženo dragim carinskim deklaracijam. Poleg tega bi bili izdelki podvrženi le odobritvam in pooblastilom na enem ali drugem trgu, preden bi ga prodali ali kupili na enem izmed obeh trgov.

Posledično bi prosto trgovinsko območje za trgovanje z blagom pomenilo, da Združeno kraljestvo in Evropska unija **izpolnjujeta skupne zaveze do Severne Irske in Irske** v obliki celostnih prihodnjih odnosov.

Tako bi se izognili strogemu mejnemu nadzoru med Severno Irsko in Irsko, ne da bi škodovali notranjemu trgu Združenega kraljestva, kar bi izvedli na način, ki v celoti spoštuje integriteto enotnega trga in carinske unije Evropske unije ter njen okvir, ki temelji na pravilih.

Tovrstne **ureditve glede trgovanja z blagom morajo dopolnjevati nove ureditve glede izvajanja storitev in digitalnih vsebin** ter Združenemu kraljestvu omogočiti svobodo pri oblikovanju svoje lastne poti na področjih, ki so za njegovo gospodarstvo najpomembnejša. Vlada želi kar se da zmanjšati nove ovire pri trgovanju med Združenim kraljestvom in Evropsko unijo ter upa, da bosta obe strani sodelovali tudi pri nadaljnjem bodočem zmanjšanju tovrstnih ovir, pri čemer pa se zaveda, da bo pri dostopu Združenega kraljestva do trga Evropske unije ovir več, kot jih je danes.

Tako poglobljen odnos bo treba podpreti z določili, ki bodo obema stranema ustrezno zagotovila, da bo **trgovanje, ki ga ta odnos opredeljuje, odprto in pošteno**. Zato vlada predlaga vzajemne zaveze za zagotovitev, da bi podjetja Združenega kraljestva lahko še naprej pošteno konkurirala na trgih Evropske unije, podjetja Evropske unije pa bi lahko na enak način izvajala svoje dejavnosti v Združenem kraljestvu.

Na podlagi tega vizija vlade obsega **gospodarsko partnerstvo**, ki vključuje:

- skupen pravilnik za **blago, vključno s kmetijsko-živilskimi proizvodi**, ki pokriva le pravila, potrebna za zagotavljanje nemotenega trgovanja na mejah, kar pomeni, da bi Združeno kraljestvo sprejelo vnaprejšnjo odločitev, da bi se s sporazumom zavezalo k stalnemu usklajevanju s pravili EU, ta pravila pa bi uzakonil parlament oziroma podrejena zakonodajna telesa.
- Sodelovanje Združenega kraljestva v tistih **agencijah EU, ki pripravljajo pooblastila za blago** v visoko reguliranih sektorjih, kot so Evropska agencija za kemikalije, Evropska agencija za varnost v letalstvu in Evropska agencija za zdravila, sprejetje pravil teh agencij in prispevanje k njihovim stroškom, v skladu z novimi ureditvami, ki upoštevajo, da Združeno kraljestvo ne bo država članica.

- Postopno uvajanje novega **dogovora o carinski uniji**, ki bi odstranil potrebo po carinskih pregledih in nadzoru med Združenim kraljestvom in EU ter bi predstavljal združeno carinsko območje, kar bi Združenemu kraljestvu omogočilo nadzor nad lastnimi tarifami za trgovanje z ostalim svetom in zagotovilo, da bi podjetja plačevala primerno tarifo oziroma je ne bi plačevala, ta dogovor pa bi bil uveden v več korakih, ko bi obe strani zaključevale ustrezne priprave.
- V kombinaciji z **neplačevanjem tarif na vso blago** bi se s tovrstnimi ureditvami izognili novim zapletom na meji ter zaščitili integrirane oskrbovalne verige med Združenim kraljestvom in Evropsko unijo, kar bi obvarovalo delovna mesta in ljudi, ki se preživljajo na ta način.
- Nove ureditve glede **storitev in digitalnih vsebin**, ki omogočajo regulativno svobodo tam, kjer je to za storitveno vejo gospodarstva Združenega kraljestva najpomembnejše, ter tako zagotavljajo najboljši možni položaj Združenega kraljestva za unovčenje potenciala industrij prihodnosti v skladu s svojo sodobno industrijsko strategijo, hkrati pa prepoznavajo, da niti Združeno kraljestvo niti EU ne bosta več imela dosedanjih stopenj dostopa do medsebojnih trgov.
- Nove gospodarske in regulativne ureditve **finančnih storitev**, ki ohranjajo skupni interes obstoječih trgov in varujejo finančno stabilnost ter spoštujejo pravico tako Združenega kraljestva kot tudi Evropske unije do nadzora nad dostopom do svojih trgov, pri čemer je treba poudariti, da te ureditve ne bodo posnemale ureditev dovoljenja za čezmejno opravljanje storitev, ki veljajo v EU.
- Neprekinjeno sodelovanje na področju **energetike in transporta**, ki ohranja enotni trg za električno energijo na Severnem Irskem in Irskem, išče možnosti za širše sodelovanje na področju energetike, razvija sporazum o zračnem prometu in proučuje vzajemne ureditve za opravljanje dejavnosti cestnega prevoznika v tovornem in potniškem prometu.
- **Nov okvir**, ki spoštuje nadzor lastnih meja Združenega kraljestva ter prebivalcem Združenega kraljestva še naprej omogoča potovanje v EU in obratno, podjetjem in strokovnjakom pa omogoča izvajanje storitev, in sicer v skladu z ureditvami, ki bi jih Združeno kraljestvo v bodoče morda želelo ponuditi tudi drugim tesnim trgovskim partnerjem; in
- zavezujoča določila, ki glede na obsežnost tega partnerstva zagotavljajo **odprto in pravično trgovinsko okolje** ter se obvezujejo k uporabi skupnega pravilnika za državno pomoč in vzpostavljanju sodelovalnih ureditev med regulatorji varstva konkurence, soglašajo glede ohranjanja visokih standardov z uporabo neregresijskih določil za področja, ki vključujejo pravila o varstvu okolja in zaposlovanju, v skladu z močnimi domačimi zavezami Združenega kraljestva.

Ob upoštevanju vsega bi takšno partnerstvo pomenilo, da Združeno kraljestvo in EU **izpolnita svoje zaveze do Severne Irske in Irske**, in sicer **s celostnimi prihodnjimi odnosi**, pri čemer bi ohranili ustavno in gospodarsko integriteto Združenega kraljestva, spoštovali vsebino in duh Sporazuma iz Belfasta (»veliki petek«) ter zagotovili, da operativnega pravnega besedila o rešitvi z »varovalnim mehanizmom«, o katerem se bosta sporazumela Združeno kraljestvo in EU v okviru sporazuma o izstopu, ne bo treba uporabiti.

Čeprav je vladin predlog glede na svoj obseg in globino zastavljen ambiciozno, je hkrati tudi uresničljiv in upošteva rezultat referendumu – **v celoti spoštuje suverenost Združenega kraljestva kot tudi avtonomijo Evropske unije** – parlament bo imel pravico do odločanja, katero zakonodajo bo v prihodnje sprejemal, ob upoštevanju, da bi obstoj skupnega pravilnika lahko sorazmerno vplival na uspešnost prihodnjih odnosov med Združenim kraljestvom in Evropsko unijo.

Ta predlog predstavlja **pravično in pragmatično ravnovesje** za prihodnje trgovinske odnose med Združenim kraljestvom in EU, ki bi varovali delovna mesta in vire zaslužka ter poskrbeli za končni izid, ki bi resnično zadovoljeval potrebe obeh strani.

Varnostno partnerstvo

Varnost Evrope je vedno in bo vedno pomenila tudi varnost Združenega kraljestva in ravno zaradi tega se je vlada **brezpogojno zavezala** k ohranitvi te varnosti.

Združeno kraljestvo je v času članstva v Evropski uniji **sodelovalo z vsemi državami članicami pri razvijanju obširne zbirke orodij, ki podpira združene operativne zmogljivosti Združenega kraljestva in EU** ter pomaga pri ohranjanju varnosti državljanov. Pomembno je, da Združeno kraljestvo in Evropska unija nadaljujeta s tovrstnim sodelovanjem ter se izogneta vrzelim v operativni zmogljivosti, ko bo Združeno kraljestvo enkrat izstopilo iz Evropske unije.

Združeno kraljestvo ne bo več del skupne politike EU na področju zunanjih, obrambnih, varnostnih, pravosodnih in notranjih zadev. Namesto tega vlada predlaga novo varnostno partnerstvo, ki ohranja tesno sodelovanje; saj **kakor se nenehno spreminja svet, se z njim spreminjajo tudi grožnje, s katerimi se soočata tako Združeno kraljestvo kot tudi EU.**

Na podlagi tega vizija vlade obsega **varnostno partnerstvo**, ki vključuje:

- vzdrževanje obstoječih **operativnih zmogljivosti**, ki jih za varovanje svojih državljanov uporabljata Združeno kraljestvo in EU, vključno z zmožnostjo organov kazenskega pregona za izmenjavo ključnih podatkov in informacij ter praktično sodelovanje pri preiskovanju hudih kriminalnih dejanj in terorističnih napadov, ob sodelovanju na podlagi obstoječih orodij in ukrepov, z ustreznim in dogovorjenim spreminjanjem zakonodaje in operativnih praks za zagotovitev operativne doslednosti med Združenim kraljestvom in EU.
- **Udeležbo Združenega kraljestva v ključnih agencijah**, vključno z

Europolom in Eurojustom, kar zagotavlja smotrne in učinkovite načine za izmenjavo strokovnega znanja in izkušenj ter informacij, uradnikom organa kazenskega pregona in pravnim strokovnjakom pa omogoča opravljanje dela v neposredni bližini, tako da lahko hitro koordinirajo operacije in sodne postopke, ter s sprejetjem pravil teh agencij in prispevanjem k njihovim stroškom v skladu z novimi ureditvami, ki upoštevajo, da Združeno kraljestvo ne bo država članica.

- Ureditve za **usklajevanje zadev na področjih zunanje, obrambne in razvojne politike**, ki delujejo skupaj z namenom spopadanja z nekaterimi najbolj perečimi globalnimi izzivi, pri katerih je bolj smotrno sodelovanje, in ki za varovanje in spodbujanje evropskih vrednot še naprej uporabljajo znatna sredstva, strokovno znanje in izkušnje, obveščevalne podatke in zmogljivosti.
- **Skupni razvoj zmogljivosti**, ki podpira operativno učinkovitost in povezljivost vojsk Združenega kraljestva in EU ter krepi tekmovalnost evropske obrambne industrije in zagotavlja sredstva za spopadanje s trenutnimi in prihodnjimi grožnjami; in
- **širše sodelovanje**, ki se s celostnim pristopom loti reševanja vzrokov nezakonitega preseljevanja, vzpostavi strateški dialog na področju kibernetске varnosti, vzpostavi okvir za podporo sodelovanja v protiterorističnem delovanju, nudi podporo ter strokovno znanje in izkušnje na področju civilne zaščite in skupno delovanje na področju zdravstvene varnosti.

Medsektorska in druga sodelovanja

Vlada je prepričana, da morajo prihodnji odnosi vključevati področja sodelovanja, ki sicer niso del dveh glavnih področij sodelovanja, a so za Združeno kraljestvo in Evropsko unijo vseeno bistvenega pomena. Ta področja vključujejo:

- varovanje **osebnih podatkov** za zagotavljanje, da bodo prihodnji odnosi omogočali neprekinjen prosti pretok podatkov, ki podpirajo poslovne dejavnosti in varnostno sodelovanje, ter povečevali zanesljivost poslovanja;
- skupna prizadevanja za boljše razumevanje in izboljšanje življenj prebivalcev znotraj in zunaj meja Evrope, s sklepanjem **sodelovalnih sporazumov** glede znanosti in inovacij, kulture in izobraževanja, razvoja in mednarodnega delovanja, obrambnih raziskav in razvoja ter veselja, tako da lahko Združeno kraljestvo in Evropska unija še naprej sodelujeta na teh področjih, vključno v programih EU, pri čemer Združeno kraljestvo ustrezno finančno prispeva; in
- **ribolov**, z vzpostavitvijo novih uredb za letna pogajanja o dostopu do voda in delitev ribolovnih možnosti, zasnovanih na pravičnejših in bolj znanstvenih metodah, kjer Združeno kraljestvo predstavlja neodvisno obalno državo.

Praktičen izstop Združenega kraljestva iz EU

Če želimo vzpostaviti praktične odnose, ki so potrebni za zagotavljanje blaginje

Združenega kraljestva in EU, in ohraniti varnost državljanov Združenega kraljestva in Evropske unije, **bosta obe strani morali verjeti in zaupati v medsebojne zaveze.**

V podkrepitev prihodnjih odnosov vlada predlaga skupne **institucionalne ureditve**, ki zagotavljajo ustrezno demokratično odgovornost, možnost razvijanja odnosov in učinkovito reševanje slabega sodelovanja ter Združenemu kraljestvu in Evropski uniji omogočajo sprotno reševanje težav.

Te ureditve, ki bi jih lahko oblikovali v pridružitveni sporazum, bi **zagotovile trajnost novega sporazuma**, ki bi deloval v prid državljanov Združenega kraljestva in tudi Evropske unije, danes in v prihodnje. Ureditve bi zagotovile redni dialog med voditelji in ministri Združenega kraljestva in EU, sorazmerno z obsegom prihodnjih odnosov, in priznavanje pomena medsebojnih globalnih položajev.

Podpirale bi nemoteno delovanje vzpostavljenih odnosov in podkrepile razne oblike regulatornega sodelovanja, dogovorjenega med Združenim kraljestvom in Evropsko unijo. Na področjih, kjer se je Združeno kraljestvo Evropski uniji zavezalo izpolniti svoje obveznosti, vključno s tistimi področji, za katere vlada predlaga, da bi Združeno kraljestvo ostalo podvrženo skupnemu pravilniku, bi izvedli jasen postopek za posodobitev zadevnih pravil, ki spoštujejo suverenost Združenega kraljestva in zagotavljajo parlamentarni nadzor.

Ureditve bi vključevale **obsežne in ustrezne ukrepe za razreševanje sporov**, tudi prek skupnega odbora in na več področjih prek zavezujoče neodvisne arbitraže, ter bi prek skupnega referenčnega postopka sprejemale vlogo Sodišča Evropske unije kot razlagalca pravil EU, vendar bi temeljile na načelu, da sodišče ene stranke ne more presoditi v sporu med obema strankama.

Zagotovile bi tudi, da si tako Združeno kraljestvo kot Evropska unija **pravila razlagata dosledno**, s pravicami, ki jih v Združenem kraljestvu izvršujejo sodišča Združenega kraljestva, v Evropski uniji pa sodišča Evropske unije, z zavezo, da bodo sodišča Združenega kraljestva ustrezno upoštevala sodno prakso Evropske unije, a le na tistih področjih, kjer Združeno kraljestvo še naprej uporablja skupen pravilnik.

Te ureditve bi **omogočile prožnost**, ki Združenemu kraljestvu in Evropski uniji zagotavlja, da lahko ponovno ovrednotita odnos, se odzoveta in prilagodita na spreminjajoče se okoliščine in izzive.

Usmerjeni v prihodnost

Vlada je prepričana, **da je predlog za načelen in praktičen izstop Združenega kraljestva iz EU ustrezen** tako za Združeno kraljestvo kot tudi za Evropsko unijo.

Predlog uveljavlja rezultat referendumu in izpolnjuje obljubo, hkrati pa zagotavlja, da Združeno kraljestvo zapusti Evropsko unijo, ne da bi zapustilo Evropo, s čimer se **vzpostavi novo ravnovesje med pravicami in obveznostmi**, ki je pravično za obe strani.

Ob upoštevanju člena 50 in zavezanosti obeh strani k načelu, da »nič ni

dogovorjeno, dokler ni dogovorjeno vse«, sta **sporazum o izstopu in okvir za prihodnje odnose neizogibno povezana** ter ju je tako treba doseči skupaj.

Obe strani se bosta morali osredotočiti na **čimprejšnje preoblikovanje »prihodnjega okvira« v pravno besedilo**, nato pa ratificirati zavezujoče sporazume, da začnejo veljati, s ciljem zagotavljanja nemotenega in urejenega prehoda iz obdobja izvajanja v prihodnje odnose.

Na podlagi tega predloga bo vlada zdaj **zadolžila pogajalsko ekipo Združenega kraljestva, da skupaj s pogajalsko ekipo Evropske unije** v nadaljevanju letošnjega leta poleg sporazuma o izstopu doseže stvaren sporazum o prihodnjem okviru.